

Nya förmånsrättsregler från årsskiftet

Viktiga lagändringar avseende förmånsrättsreglerna kommer att träda i kraft den 1 januari 2004. Syftet med ändringarna är bland annat att underlätta för företag att genomföra företagsrekonstruktion i stället för att gå i konkurs.

Utöver detta förbättras arbetstagnas löneskydd, oprioriterade borgenärer får bättre utdelning i konkurs och ett så kallat massaansvar för hyra införs.

Reformen innebär att förmånsrätten för skatter, avgifter, hyra och arrende tas bort. Dagens företagshypotek kommer att omvandlas till en ny företagsinteckning. Den nya företagsinteckningen, som ger allmän förmånsrätt, kommer att gälla i 55 procent av värdet av all gäldenärens egendom som återstår när borgenärer med bättre förmånsrätt fått betalt. De gamla företagshypoteken kommer dock att fortsätta att gälla parallellt med den nya lagen om företagsinteckning under en övergångstid till och med den 1 januari 2005.

Den löneförmånsrätt som i dag gäller för fordringar som har *förfallit* högst tre månader före en konkursansökan kommer, med vissa undantag, att ersättas med en förmånsrätt för fordringar som *intjänats* högst tre månader före en konkursansökan.

ÄNDRINGEN INNEBÄR alltså en begränsning av löneförmånsrätten eftersom dagens löneskydd kan innebära att löneförmånsrätten inte sällan omfattar fyra månadslöner.

Lönefordringar som belöper på tiden högst tre månader före en konkursansökan är också enligt lagändringen berättigade till lönegaranti. Utöver detta införs även ett maximibelopp om tio prisbasbelopp (för närvarande 386 000 kronor) för löneförmånsrätten.

Nya regler avseende den så kallade lönegarantin kommer också att träda

i kraft vid årsskiftet. Det maximala belopp som en fordringsägare (arbetstagnare) vid ett och samma tillfälle kan få på grund av den så kallade lönegarantin är i dag 100 000 kronor. Maxbeloppet höjs till fyra prisbasbelopp (för närvarande 154 400 kronor). Den tid under vilken lönegaranti maximalt kan utgå förlängs från sex till åtta månader.

DÄRUTÖVER KOMMER ett så kallat massaansvar avseende hyra att införas.

Lagändringen innebär att konkursboet ansvarar för hyran om boet inte lämnar hyreslokalen till värdens förfogande en månad efter det att hyresvärden har uppmanat boet till detta. Ändringen skall undvika att konkursboet driver gäldenärens verksamhet vidare i hyrda lokaler utan att behöva svara för hyreskostnaden.

**MY DAHLÉN
JUR KAND**

Dagens företagshypotek kommer att omvandlas till en ny företagsinteckning

Stopp för kopiering på Internet nästa sommar

Nästa sommar skärps reglerna om kopiering på Internet. Dessutom blir det i princip förbjudet att kopiera hela böcker för eget bruk.

Ändringarna krävs för att Sverige skall följa ett EU-direktiv om upphovsrätt från 22 maj 2001.

Justitiedepartementets förslag skall nu på remiss till lagrådet och en lag kommer troligen träda i kraft tidigast 1 juli 2004. Bakgrunden till ändringarna är den ökade spridningen av upphovsrättsligt skyddade verk på Internet. Filmer, musik och andra verk sprids och laddas ned i stor omfattning utan att film- och skivbolag, artister och andra upphovsmän får de intäkter de har rätt till.

För att öka respekten för upphovsrätten föreslås bland annat följande ändringar:

- Upphovsmännens ensamrättigheter klargörs. Det skall klart framgå av upphovsrättslagen att det krävs upphovsmännens tillstånd att göra ett verk tillgängligt för allmänheten, till exempel genom att lägga ut bild, text eller musik på Internet.
- Rätten att framställa kopior för privat bruk föreslås gälla även i fortsättningsen, men i begränsad form. En nyhet är att det blir förbjudet att för privat bruk kopiera upphovsrättsligt skyddat material, exempelvis musikfiler, som lagts ut på Internet utan tillstånd från upphovsmännen.
- En annan begränsning som föreslås gäller kopiering av litterära verk. Sådan kopiering skall fortsättningsvis endast få avse begränsade delar av sådana verk. Hela böcker kommer alltså endast att få kopieras i undantagsfall.
- Nya bestämmelser om skydd för tekniska åtgärder införs. Det blir straffbart att tillverka, marknadsföra och sälja produkter eller tillhandahålla tjänster, som huvudsakligen är utformade för att kringgå en digital eller analog spärr eller annat tekniskt kopieringsskydd. Även själva kringgåendet av den tekniska åtgärden blir förbjudet. Därmed blir det straffbart att forcera en spärr för att kopiera musik eller filmer som säljs över Internet.
- Brott mot reglerna innebär skadeståndsskyldighet gentemot upphovsmännen. Men i grova fall kan det bli aktuellt med böter eller fängelse.

**CAMILLA BÅNG BERG
ADVOKAT**

Nya faktureringsregler

Finansdepartementet föreslog nyligen i en promemoria nya regler för fakturor när det gäller mervärdesskatt. Bakgrunden till förslaget är ett EG-direktiv från december 2001 om fakturor som skall vara genomfört av medlemsländerna senast den 1 januari 2004.

Förenklad kan sägas att promemorian föreslår regler beträffande faktureringskyldighet, självfakturering (så kallad self-billing) samt utläggning av faktureringsfunktionen på entreprenad (så kallad outsourcing).

De föreslagna reglerna fastställer vidare för vilka transaktioner som faktura skall utfärdas och vilka uppgifter som en faktura skall innehålla. En möjlighet att i vissa fall utfärda en förenklad faktura med begränsade krav på de uppgifter som skall anges införs. Därutöver införs regler som tillåter elektronisk fakturering.

REGLERNA KRING faktureringskyldigheten kvarstår i princip oförändrade i förhållande till tidigare reglering. Enligt huvudregeln i det nya direktivet skall faktura utfärdas för leveranser av varor eller tillhandahållande av tjänster som en skattskyldig person utfört åt någon annan skattskyldig person eller icke skattskyldig juridisk person.

Faktureringsskyldigheten gäller oavsett om det som omsätts är skattepliktigt eller undantaget från skatteplikt, med eller utan avdragsrätt för säljaren.

I faktureringsdirektivet klargörs dels i vilka fall faktura skall utfärdas, dels att det alltid är den skattskyldige som är ansvarig för att faktura utfärdas. För att den skattskyldiges kund skall få utfärda faktura, så kallad självfakturering eller "self-billing", ställs särskilda villkor.

Till skillnad från i dag medges uttryckligen enligt de nya reglerna att en faktura får utfärdas i en skattskyldig persons namn för hans räkning av en tredje person, så kallad outsourcing.

Ansvaret för att en korrekt faktura utfärdas förändras dock inte för att självfakturering eller outsourcing tillämpas. Faktureringsansvaret åligger även i dessa situationer den skattskyldige.

DE NYA BESTÄMMELSERNA reglerar uttömmande vilka uppgifter en faktura skall innehålla. Dessa uppgifter är:

- datum för utfärdande
- ett löpnummer baserat på en eller flera serier, som ensamt identifierar fakturan
- säljarens momsregistreringsnummer
- köparens momsregistreringsnummer
- fullständigt namn och adress för säljaren och köparen
- de levererade varornas mängd och art eller de tillhandahållna tjänsternas omfattning och art
- datum då leveransen av varor eller tillhandahållandet av tjänsterna utförts eller slutförts eller det datum då å conto-betalning erlagts
- beskattningsunderlaget för varje moms-sats eller undantag, enhetspriset exklusive moms, samt eventuell prisnedsättning eller rabatt

- tillämpad mervärdesskattesats
- den mervärdesskatt som skall betalas
- vid befrielse från moms eller när kunden är skyldig att betala moms; hänvisning till den relevanta bestämmelsen i direktivet eller svensk lag, samt
- skall vid leverans av nytt transportmedel inom gemenskapen vissa särskilda uppgifter redovisas.

UNDER VISSA FÖRHÅLLANDEN tillåts att en förenklad faktura får utfärdas. En sådan måste innehålla i vart fall följande uppgifter:

- datum för utfärdande
- den skattskyldiges namn och momsregistreringsnummer
- identifiering av vilken typ av varor som levererats eller tjänster som har tillhandahållits samt
- momsbeloppet.

BETRÄFFANDE ELEKTRONISK faktura föreslås så slutligen att en faktura får skickas i pappersform eller, under förutsättning att mottagaren godkänner det, på elektronisk väg. Reglerna föreskriver vidare en allmän skyldighet att lagra uppgifter. Den skattskyldige får själv bestämma lagringsplats under förutsättning att han utan otillbörligt dröjsmål kan ställa lagrade fakturor eller uppgifter till de behöriga myndigheters förfogande.

ANDERS KINNTORPH
ADVOKAT

EG-domstolen vägrar registrera Doublemint

I ett färskt avgörande skärper EG-domstolen praxis genom att klargöra att ett kännetecken inte får registreras som EG-varumärke, även om enbart en del av det är beskrivande för sökta varor eller tjänster.

Det amerikanska företaget Wrigley ansökte om registrering av ordet Doublemint som EG-varumärke för vissa tuggummi produkter. Förstainstansen godkände ansökan, men EG-domstolen ändrar nu beslutet.

EG-domstolen understryker vikten av att beskrivande uttryck skall kunna användas av alla. Därför måste hinder för registrering föreligga även då endast en del av varumärket är beskrivande. Hinder för kännetecknet Doublemint föreligger

eftersom det innehåller delen "mint" som beskriver tuggummits mintsmaak.

Det är alltid viktigt att kontrollera om ett nytt varumärke är registrerbart eller ej innan lansering sker. Ofta väljer företag att lansera ett varumärke som är alltför beskrivande för sökta varor eller tjänster. När företaget sedan stöter på patrull hos registreringsmyndigheten har man redan lagt ned stora kostnader på marknadsföring och uptryck av varumärket på förpackningar och annat produktmaterial.

Kontakta därför gärna undertecknad för råd innan lansering av ett nytt varumärke påbörjas.

CAMILLA BÅNG BERG
ADVOKAT

Redovisa könsfördelningen inom företagsledningen

I våras beslutade riksdagen att företagen i sina årsredovisningar skall ange hur könsfördelningen ser ut i ledningen. Kravet gäller företags styrelseledamöter, VD och andra ledande befattningshavare. Redovisningen skall uppdelas i två delar; könsfördelningen inom styrelsen för sig och fördelningen bland VD och övriga befattningshavare för sig. Motsvarande regler gäller för koncernredovisningen.

De nya bestämmelserna träder i kraft den 1 januari 2004. Bestämmelserna skall tillämpas på räkenskapsår som avslutas den 31 december 2003 eller senare.

CAMILLA BÅNG BERG
ADVOKAT

Öppettider i jul och nyår

Kontoret är stängt på eftermiddagen den 23 december och hela fredagen den 2 januari, men juristerna är tillgängliga via mobiltelefon. Övriga dagar kring jul- och nyårshelgerna har vi öppet som vanligt.

